

FREDSDAGEN 8 MAJ

En dag för gränslös medmännisklighet

Svenska kyrkan

Fredsdagen är ett evenemang i Göteborgs domkyrka varje år runt den 8 maj till minne av fredsdagen 1945. Varje år har ett särskilt tema och innehåll och välkomnar alla som är intresserade av gränslös medmännisklighet. Det är en samling för demokrati, mänskliga rättigheter och alla människors lika värde och mot krig, nazism och politiskt våld.

En Fredsdag när vi har pågående krig som berör oss alla, är en påminnelse om att vi tillsammans måste fortsätta strävan för fred. I år har vi valt att fokusera på Förenta Nationerna och FN:s roll under rubriken **Fred på undantag?**

Onsdagen den 8 maj kl. 18-20 får vi besök av **Flaminia Minelli**, Chief of the Policy and Best Practices Service in the Division of Policy, Evaluation and Training of the United Nations Department of Peace Operations, som håller ett anförande. Därefter följer ett panelsamtal med bland andra tidigare ärkebiskop **Antje Jackelén**

Läs även på Kultursamverkans webbsida:

[Fred på undantag? Fredsdagen i Domkyrkan 8 maj 2024 kl. 18-20 - Göteborgs stift kultursamverkan \(svenskakyrkan.se\)](#)

Utställningen framtagen av Kristina Bergqvist, Kultursamverkan Göteborgs stift, 2024

och tidigare FN-tjänstemannen och ambassadören **Anders Kompass**. Musik med **Timo Nieminen** och **Gunnar Frick**. Se fullständigt program i länken nedan.

Under perioden 1 - 17 maj finns en utställning med information om FN inne i Domkyrkan. Utställningen berättar om FN och dess generalsekreterare med fokus på Dag Hammarskjöld, Svenska FN-förbundet, Unescorådet och mänskliga rättigheter. Den lyfter också FN:s globala hållbarhetsmål och ger tips om poddar för information om betydelsefulla personer som har arbetat för mänskliga rättigheter och ger några tips på hur du själv kan engagera dig.

*Arrangörer: Svenska kyrkan: Göteborgs Domkyrkoförsamling och Kultursamverkan Göteborgs stift, Sensus studieförbund
Medverkande: Innerstaden Göteborg, Jonsered's herrgård Göteborgs universitet och Stiftelsen Torgny Segerstedts Minne.
Med stöd av Levande Historia i Göteborg och Bokmässan.*

United Nations - Förenta Nationerna, FN

Förenta Nationerna är en unik organisation som består av självständiga stater som sammanslutit sig för att arbeta för fred i världen och ekonomiska och sociala framsteg. Organisationen bildades den 24 oktober 1945 i och med FN-stadgans undertecknande. Organisationen hade då 51 medlemsländer. I dag har antalet medlemmar ökat till 193 (2024).

FN har fyra huvudmål:

- Bevara fred i hela världen
- Utveckla vänskapliga förbindelser mellan länder
- Genom samarbete hjälpa till att förbättra levnadsvillkoren för människor i de mindre utvecklade länderna, utplåna hunger, sjukdomar och analfabetism samt främja respekt för människors rättigheter och frihet
- Vara ett forum där länder kan enas om hur de ska nå dessa mål.

FN har fem huvudorgan:

- [Generalförsamlingen](#)
- [Säkerhetsrådet](#)
- [Ekonomiska och sociala rådet](#)
- [Sekretariatet](#)
- [Internationella domstolen](#)

Exempel på FN:s fackorgan:

- [Internationella valutafonden](#), *International Monetary Fund*
- [Unesco](#), *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation*
- [Världshälsoorganisationen](#), *World Health Organisation*
- [Världsbanken](#), *World Bank Group*

Officiella språk:

arabiska, kinesiska, engelska, franska, ryska, spanska.

Här kan du läsa mer om FN och hitta lediga tjänster, praktikplatser och volontärarbete.

SO-rummet för skolor med information om FN:

Svenska Unescorådet

Svenska Unescorådet är en nationell rådgivande och sakkunnig myndighet som länkar samman experter, organisationer, myndigheter och regering inom de områden som rör Unescos verksamhet i Sverige.

Svenska Unescorådet inrättades 1951 och består i dag av tio ledamöter som utses av Regeringskansliet för en period på fyra år.

Vill du läsa mer och exempelvis praktisera hos Svenska Unescorådet, se QR-koden:

Förenta nationernas generalsekreterare

Nr	Porträtt	Period	Namn	Hemland
tf		1945–1946	<u>Sir Gladwyn Jebb</u>	<u>Storbritannien</u>
1		1946–1952	<u>Trygve Lie</u>	Norge
2		1953–1961	<u>Dag Hammarskjöld</u>	Sverige
tf 3		1961–1962 1962–1971	<u>U Thant</u>	Myanmar
4		1972–1981	<u>Kurt Waldheim</u>	Österrike
5		1982–1991	<u>Javier Pérez de Cuéllar</u>	Peru
6		1992–1996	<u>Boutros Boutros-Ghali</u>	Egypten
7		1997–2006	<u>Kofi Annan</u>	Ghana
8		2007–2016	<u>Ban Ki-moon</u>	Sydkorea
9		2017–sittande	<u>António Guterres</u>	Portugal

Trots FN:s mål om en mer jämlik organisation gällande könsfördelningen så har ingen av de hittills nio generalsekreterarna varit en kvinna. Idag består 75 % av organisationen av män, men det finns ett mål även i det internationella samfundet att en kvinna skall ersätta António Guterres position. Kampanjen startad av UN Women har föreslagit kandidater där bland annat Vesna Pusić från Kroatien är högt rankad.

Referenser

Den här artikeln är helt eller delvis baserad på material från *engelskspråkiga Wikipedia*, *Secretary-General of the United Nations*, 20 januari 2011.

Svenska FN-förbundet

Svenska FN-förbundet är en ideell organisation och en del av en världsomspännande rörelse som arbetar för ett bättre och starkare Förenta Nationerna. Nationella FN-förbund finns i cirka 100 länder.

Det är en fristående medlemsorganisation med individuella medlemmar, lokalföreningar och riksorganisationer samt företag och certifierade FN-skolor.

Svenska FN-förbundet informerar och utbildar om FN,

Läs mer om hur du själv kan engagera dig:

[Startsida - Svenska FN-förbundet](#)

Röda Korset

Röda Korset är en internationell humanitär rörelse med 14 miljoner volontärer i hela världen. Den grundades för att skydda mänskligt liv och hälsa, för att garantera respekten för alla människor och för att förhindra och lindra mänskligt lidande.

Internationella Rödakorskommittén (ICRC) är en neutral, opartisk och oberoende organisation som grundades 1863 i Genève, Schweiz. Dess uppdrag är att bistå människor som drabbas av krig, konflikt eller andra våldssituationer med skydd och humanitära insatser. ICRC har tilldelats Nobels fredspris vid tre tillfällen (1917, 1944 och 1963).

Svenska Röda Korset: sida riktad till ungdomar med information om vad krigets lagar betyder och hur du själv kan engagera dig:

[Krigets lagar – att humanisera krigföringen | Röda Korset \(rodakorset.se\)](#)

debatterar FN-frågor och granskar hur Sverige uppfyller sina åtaganden som FN-medlem. De driver projekt till stöd för FN:s humanitära verksamhet och samarbetar med FN-förbund i andra länder.

Svenska FN-förbundet är en fristående medlemsorganisation och inte en del av FN-systemet och har täta kontakter med regeringsföreträdare, riksdagsledamöter och myndigheter i frågor som rör FN och svensk FN-politik.

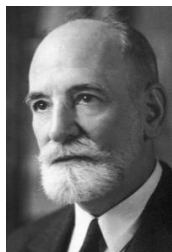
Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen (IFRC) grundades 1919 och samordnar i dag aktiviteter mellan de 192 nationella rödakors- och rödahalvmåneföreningarna inom rörelsen. På internationell nivå leder och organiserar federationen, i nära samarbete med de nationella föreningarna, biståndsuppdrag vid storskaliga kriser. År 1963 tilldelades federationen (dåvarande Rödakorsförbundet) Nobels fredspris tillsammans med ICRC.

Nationella Röda kors- eller Röda halvmåneföreningar finns i nästan alla länder i världen. Röda Korset tar ibland fram rapporter som underlag till FN och finns med i en FN-Hub med fokus på hållbara städer.

[Röda Korsets Ungdomsförbund \(rkuf.se\)](#)

Betydelsefulla personer för mänskliga rättigheter

René Cassin (1887-1976)

Fransk jurist och domare. Verksam vid FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna och domstolen i Haag. Medlem och ordförande av Europadomstolen. 1968 erhöll han Nobels fredspris för sitt arbete med den universella deklarationen om de mänskliga rättigheterna, som FN:s generalförsamling antog 10 december 1948. 1968 erhöll han även FN:s pris för mänskliga rättigheterna.

Bildningsbyrå- tänka mot strömmen: René Cassin - fotsoldat för mänskliga rättigheter

<https://sverigesradio.se/play/avsnitt/2335672>

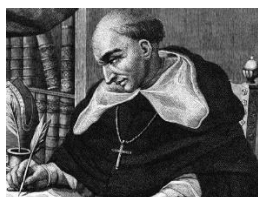

Raphael Lemkin (1900-1959)

Polsk-amerikansk juridikprofessor som definierade begreppet genocid (folkmord) som för första gången kom att användas i rättegångarna i Nürnberg för nazismens brott.

Raphael Lemkin - folkmordsbegreppets fader – Bildningsbyrå

<https://poddtoppen.se/podcast/1076962922/bildningsbyran/raphael-lemkin-folkmordsbegreppets-fader>

Bartolomé de Las Casas (1474 eller 1484 – 1566)

Spansk präst, förste biskopen av Chiapas. I egenskap av bosättare i Nya världen, blev han vittne till den brutala tortyren och folkmorden på indianerna som de spanska kolonialisterna begick. Hans böcker har på många sätt blivit mycket inflytelserika.

Bartolomé de Las Casas

<https://urplay.se/program/206666>

Lyssna till poddar om Dag Hammarskjöld

Dag Hammarskjöld – med världen på sina axlar

P3 Historia

Lyssna via Apple Podcasts:

Dag Hammarskjöld – mannen som gav allt för världsfreden

Historierummet i Barnradion

Lyssna via Apple Podcasts:

Dag Hammarskjöld – helgon och maktspelare - Staffan Carlsson

Hotspot

Lyssna via Apple Podcasts:

Dag Hammarskjöld och FN

Kunskapsverket samhällskunskap

Lyssna via Apple Podcasts:

Dag Hammarskjöld - att aldrig svika

Bildningsbyrån

Lyssna via Apple Podcasts:

#41 Extraavsnitt! Om Dag Hammarskjöld

UD-podden

Lyssna via Apple Podcasts:

Karl Gustav Hammar & Eric Kraus on The Pelle Neroth Taylor Show - 21 February 2024

TNT Radio

Lyssna via Apple Podcasts:

Dag Hammarskjöld (Vägmärken del 1 av 6)

Den fördolda världen

Lyssna via Apple Podcasts:

Caroline Hammarskjöld: ”Vi har fortfarande mycket att lära oss av Dag Hammarskjöld” – Avsnitt 27

Evighetens podd

Lyssna via Apple Podcasts:

